VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 478)
z dnia 23 czerwca 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 478)

23 czerwca 2015 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– zaopiniowanie wniosku Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2015 r.,

– rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (druk nr 3459) wraz z przedstawioną przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 r. (druk nr 3509) w zakresie:
1) części budżetowej 70 – Komisja Nadzoru Finansowego,
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
2) państwowej osoby prawnej – Rzecznik Ubezpieczonych,
3) części budżetowej 58 – Główny Urząd Statystyczny,
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) instytucja gospodarki budżetowej – Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS.

W posiedzeniu udział wzięli: **Hanna Majszczyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Andrzej Jakubiak** przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego wraz ze współpracownikami, **Janusz Witkowski** prezes Głównego Urzędu Statystycznego wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Wiktorow** Rzecznik Ubezpieczonych, **Wiesław Leśniakiewicz** komendant główny Państwowej Straży Pożarnej wraz ze współpracownikami, **Jarosław Borowski** zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Dariusz Zielecki** zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Wacław Martyniuk** doradca prezesa Narodowego Banku Polskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Mariusz Pawełczyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Białończyk** – legislator z Biura Legislacyjnego oraz **Urszula Smołkowska** – główny specjalista z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum. Państwa posłów poprosiłabym o zakończenie rozmów na sali albo przeniesienie ich poza salę.

Chciałabym poinformować, że porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje zaopiniowanie wniosku komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2015 r. a także rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia wraz z przedstawioną przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli analizą wyko-

nania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 r. z druku sejmowego nr 3509 w zakresie części 70 – KNF, państwowej osoby prawnej: Rzecznik Ubezpieczonych, a także Głównego Urzędu Statystycznego. Czy są uwagi państwa posłów do porządku dziennego? Nie słyszę. W związku z tym, że nie ma uwag do porządku dziennego, stwierdzam, że porządek został przyjęty.

W imieniu państwa posłów chciałabym przywitać uczestniczących w posiedzeniu przedstawicieli naczelnych organów administracji państwowej oraz innych urzędów i instytucji. Serdecznie witam panią Hannę Majszczyk – podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, pana Andrzeja Jakubiaka – przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, panią Aleksandrę Wiktorow – Rzecznika Ubezpieczonych, pana Janusza Witkowskiego – prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a także pana gen. Wiesława Leśniakiewicza – komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej. Witam również osoby państwu towarzyszące.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia pkt 1 porządku dziennego. Proszę o przedstawienie wniosku dotyczącego zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2015 r. Uzasadnienie przedstawi pan gen. Wiesław Leśniakiewicz – komendant główny Państwowej Straży Pożarnej. Bardzo proszę.

Komendant główny Państwowej Straży Pożarnej Wiesław Leśniakiewicz:

Pani przewodnicząca, pani minister, Wysoka Komisjo, proszę o wydanie pozytywnej opinii w sprawie zmiany planu finansowego funduszu wsparcia, jakim jest Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, polegającego na zmianie przychodów i kosztów pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu. Minister Spraw Wewnętrznych, przepraszam, Minister Finansów wyraził zgodę na dokonanie tych zmian w piśmie z dnia 19 czerwca 2015 r. Wnioskowane zmiany polegają na przeniesieniu pomiędzy paragrafami oraz na zmniejszeniu i zwiększeniu planu finansowego Funduszu, które nie mają wpływu na łączną kwotę przychodów i kosztów.

Zmiany w planie Funduszu obejmują: przeniesienie w ramach przychodów na kwotę 2098 tys. zł, przeniesienie w ramach kosztów na kwotę 4496 tys. zł, w tym zmniejszenie wydatków na realizację inwestycyjnych i modernizacje o kwotę 300 tys. zł do kwoty 54.569 tys. zł i zwiększenie wydatków bieżących przeznaczonych na pokrycie kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej a także na zakupy niezbędnych towarów i usług o kwotę 300 tys. zł, czyli do kwoty 10.559 tys. zł. Stan Funduszu na koniec roku nie ulega zmianie i pozostanie na poziomie 1758 tys. zł. Przedstawiając tę propozycję, proszę szanowną Komisję o przyjęcie tegoż wniosku.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Opinia Ministra Finansów w sprawie tego wniosku jest pozytywna – zapewnia pani minister Hanna Majszczyk. Otwieram zatem dyskusję w sprawie przedstawionego wniosku. Nie słyszę uwag do tego wniosku.

Chciałabym zatem zaproponować przyjęcie opinii nr 158 Komisji Finansów Publicznych do komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej w sprawie zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej uchwaloną na posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2015 r.

„Komisja Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 23 czerwca 2015 r. rozpatrzyła wniosek komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 22 czerwca 2015 r. dotyczący zmian w planie finansowym Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2015 r.

Komisja Finansów Publicznych zgodnie z art. 29 ust. 12 ustawy o finansach publicznych pozytywnie opiniuje propozycję zmian planu finansowego Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej na 2015 r. przedstawione we wniosku, który został Komisji zaprezentowany”. Czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia tej opinii? Nie słyszę. Stwierdzam zatem, że opinia została przyjęta jednomyślnie. Gratuluję bardzo serdecznie pani minister i panu komendantowi. Realizujemy zadania.

Przechodzimy do realizacji pkt 2 porządku dzisiejszego rozpatrzenia – rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia z druku sej-

mowego nr 3459 wraz z przedstawioną przez prezesa Najwyższej Izby Kontroli analizą wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 r. w częściach, które wymieniłam – część budżetowa 70 – KNF, państwowa osoba prawna: Rzecznik Ubezpieczonych. Referat w imieniu Komisji Finansów Publicznych przedstawi pani poseł Renata Zaremba. Bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Renata Zaremba (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Przypomnę, że głównym źródłem dochodów w części 70 były wpłaty wnoszone przez podmioty nadzorowane na pokrycie wydatków stanowiących koszty nadzoru nad rynkami finansowymi realizowanego przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja Nadzoru Finansowego w 2014 r. sprawowała nadzór nad 12 towarzystwami emerytalnymi, 59 zakładami ubezpieczeń, 603 bankami, 67 domami maklerskimi, 58 towarzystwami funduszy inwestycyjnych, 1355 biurami usług płatniczych, 28 krajowymi instytucjami płatniczymi, 51 spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi oraz 471 spółkami notowanymi na Giełdzie Papierów Wartościowych.

Przechodzę do omawiania dochodów. W ustawie budżetowej na 2014 r. dochody budżetu państwa w części 70 zostały zaplanowane w kwocie 224.139 tys. zł z tytułu wpłat zaliczek na koszty nadzoru – 218.350 tys. zł oraz z innych źródeł stanowiących dochód budżetu państwa w wysokości 5789 tys. zł. Dochody budżetowe w ujęciu kasowym zostały zrealizowane w kwocie 196.504 tys. zł, co stanowi 87,67% kwoty planowanej. Niższe wykonanie kasowe dochodów budżetowych w roku 2014 związane było z rozliczeniem kosztów nadzoru za rok 2013. W wyniku rozliczenia kosztów nadzoru za 2013 r. nastąpiła nadpłata w kwocie 50.713 tys. zł oraz niedopłata w kwocie 2061 tys. zł, które to kwoty zostały rozliczone w 2014 r. W ujęciu memoriałowym dochody wynosiły 259.867 tys. zł, co stanowi 115,94% planu. Dochody na pokrycie kosztów nadzoru to kwota 254.398 tys. zł oraz dochody nieprzeznczone na pokrycie kosztów nadzoru – 5469 tys. zł. Pozostałe dochody pochodziły z wpływów z tytułu grzywien, mandatów, kar pieniężnych nakładanych przez KNF na uczestników rynku finansowego. W 2014 r. nałożono kary, które podlegały zapłacie, w kwocie 4465 tys. zł. W okresie sprawozdawczym wpłaty dokonane z tytułu kar wyniosły 3938 tys. zł.

Jeśli chodzi o wydatki w tej części budżetowej, limit wydatków w znowelizowanej ustawie budżetowej określony został w wysokości 218.365 tys. zł. W trakcie roku budżetowego został zwiększony i wynosił 218.553 tys. zł. Łącznie w 2014 r. zrealizowano wydatki w kwocie 208.395 tys. zł, co stanowi 95,4% wielkości planowanej oraz 111% wydatków zrealizowanych w roku 2013. Środki niewykorzystane w kwocie 10.158 tys. zł zostały zwrócone do Ministerstwa Finansów. W strukturze wydatków największy udział stanowiły oczywiście wydatki związane z wynagrodzeniami wraz z narzutami i pochodnymi, które zaplanowano w budżecie na kwotę 126.313 tys. zł. Wykonanie wyniosło 123.892 tys. zł, co stanowiło 98% wykonania planu w tej grupie wydatków. Najistotniejsze pozostałe wydatki to składki do organizacji międzynarodowych, w których uczestnictwo związane jest z członkostwem w Unii Europejskiej. Jest to zwiększenie o 43% w porównaniu do roku poprzedniego, czyli 2013. Zwiększenie nastąpiło w związku ze wzrostem składek członkowskich w Europejskim Urzędzie Nadzoru Bankowego, w Europejskim Urzędzie Nadzoru Papierów Wartościowych i Rynków, w Europejskim Urzędzie Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.

Zakup wyposażenia i materiałów – jest to kwota 2355 tys. zł, co stanowi 96% planu, w tym na zakup licencji i oprogramowania – 500 tys. zł. Opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe – 3965 tys. zł, co stanowi 94% planu, podróże służbowe zagraniczne – 3242 tys. zł, co stanowi 92% planu, krajowe – 1101 tys. zł. Tu zanotowano spadek o 64% w stosunku do roku ubiegłego – oszczędności wynikają z zawarcia korzystnych umów z firmami transportowymi. W budżecie na 2014 r. wydatki majątkowe zaplanowane na łączną kwotę 35.300 tys. zł. Jak pamiętamy, w znowelizowanej ustawie budżetowej ta kwota została zwiększona o 4000 tys. zł, czyli do wysokości 39.300 tys. zł. Wydatki o charakterze majątkowym wynosiły w 2014 r. 37.362 tys. zł, co stanowi 95% planu po zmianach, i były wyższe o 108% od wydatków zrealizowanych w roku 2013. Duży

wzrost wydatków majątkowych był związany z wydatkami inwestycyjnymi: licencjami, oprogramowaniem, infrastrukturą IT, zakupem 4 samochodów służbowych.

Jeśli chodzi o zatrudnienie w 2014 r., to wyniosło ono 909 osób – o 18 osób więcej niż w 2013 r., w tym 906 na stanowiskach niemnożnikowych i 3 na stanowiskach kierowniczych. Przeciętne wynagrodzenie brutto wraz z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym na jednego zatrudnionego w pełnym wymiarze wyniosło w 2014 r. 9621 zł i było wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w 2013 r. o 2%.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała budżet Komisji Nadzoru Finansowego za 2014 r. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo serdecznie pani poseł. Otwieram zatem dyskusję w tej części. Czy są pytania państwa posłów?

Zanim udzielę głosu pani poseł Bubuli, chcę powiedzieć, że w tej formule, rozpatrując dzisiaj własne części budżetowe, Komisja rozpoczyna pracę nad wykonaniem budżetu, które należą do jej właściwości. Państwo posłowie, członkowie Komisji otrzymali informacje o wykonaniu budżetu przygotowane przez poszczególnych dysponentów części budżetowych, a także informację Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli wykonania budżetu w tych częściach budżetowych, oraz opracowania, które zostały zlecone i zrealizowane, opracowane przez Biuro Analiz Sejmowych. Chcę również poinformować, że materiały dostępne są na państwa iPadach.

Chciałabym również zrobić to, czego wcześniej nie uczyniłam. W tej części posiedzenia uczestniczą przedstawiciele Najwyższej Izby Kontroli, których również bardzo serdecznie witam.

Jeżeli będą pytania do tych części, to udzielę głosu. W procedurze rozpatrywania części budżetowych czy budżetu jest wyznaczenie posła, który przygotowuje referat lub koreferat w imieniu Komisji do właściwej części budżetowej, a także wystąpienie przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, zadawanie pytań przez posłów oraz udzielanie odpowiedzi przez dysponentów części budżetowej. Po zreferowaniu budżetu części 70 przystępujemy do kolejnego etapu tej procedury. Przedstawiciel Najwyższej Izby Kontroli, bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli Jarosław Borowski:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, nazywam się Jarosław Borowski, jestem wicedyrektorem Departamentu Budżetu i Finansów, który jest odpowiedzialny za kontrolę Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Kontrola budżetowa w tym roku zakończyła się oceną pozytywną. Dochody w kwocie niecałych 200.000 tys. zł nie były szczegółowo kontrolowane, co wynika z założeń kontroli budżetowej, z uwagi na ich niewielką relatywnie wagę w stosunku do wydatków budżetu ogółem. Natomiast szczegółowa kontrola dotyczyła wydatków. Skontrolowane zostały wydatki odpowiadające jednej czwartej budżetu Komisji Nadzoru Finansowego. W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości związanych z legalnością, gospodarnością, celowością i rzetelnością wydatkowania środków. W ramach kontroli była także oceniana realizacja zamówień publicznych. Tutaj wystąpiły drobne nieprawidłowości, jednakże nie miały one wpływu na rozstrzygnięcia postępowań i miały one charakter formalny.

W zasadzie jedyną sprawą, którą chcielibyśmy podnieść, jest kwestia finansowania składki członkowskiej w Europejskim Urzędzie Nadzoru Bankowego. Ta kwestia wynika zarówno z ustaleń kontroli w KNF, chociaż w mniejszym stopniu, natomiast bardziej z ustaleń kontroli w Narodowym Banku Polskim. Chodzi o to, że ten system opłacania składki został skonstruowany w ten sposób, że z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady wynika obowiązek opłacenia tej składki przez Komisję Nadzoru Finansowego. Natomiast na mocy pewnego porozumienia pomiędzy KNF a Narodowym Bankiem Polskim ta składka jest współdzielona przez Narodowy Bank Polski. To znaczy, Komisja Nadzoru Finansowego występuje o refundację części składki do NBP i NBP dotychczas tę refundację pokrywał. Natomiast w świetle ustaleń naszych kontroli w Narodowym Banku Polskim wydaje się – taka jest nasza ocena – że Narodowy Bank Polski nie ma pod-

stawy do tego, żeby tę składkę pokrywać. Skutek tego jest taki, że częściowo wysokość tej składki, która jest płacona przez Narodowy Bank Polski, że tak powiem, jest… Dochodzi do przesunięcia finansowania. To znaczy, rozumiemy to w ten sposób, że na budżet Komisji Nadzoru Finansowego w zasadzie składają się czy refundują koszty pomioty nadzorowane, natomiast w sytuacji, gdy część składki pokrywa Narodowy Bank Polski, ta część składki tak naprawdę przechodzi na finansowanie ze strony budżetowej. Więc to jest pewien skutek tego rozwiązania, które zostało przyjęte tak, jak mówię, według naszej oceny bez podstawy prawnej ze strony Narodowego Banku Polskiego. Ta kwestia zostanie jeszcze powtórzona na kolejnym posiedzeniu, bo dotyczy wykonania budżetu NBP, natomiast w związku z tym, że dotyczy kwestii związanych z finansowaniem Komisji Nadzoru Finansowego, pozwoliłem sobie tę kwestię podnieść. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W związku z uwagami przedstawionymi przez Najwyższą Izbę Kontroli proponuję, żeby dysponenci również mogli zabrać głos, jeżeli będą chcieli odpowiedzieć na te uwagi podnoszone przez Najwyższą Izbę Kontroli. Jeżeli będziecie państwo chcieli w takiej formule zabrać głos, to udzielę głosu. Nie ma takiej potrzeby. Otwieram zatem dyskusję w tej części. Pani poseł Barbara Bubula.

Poseł Barbara Bubula (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, szanowni państwo, odniosę się do kilku spraw w związku z dochodami i wydatkami Komisji Nadzoru Finansowego. Zacznę od takiego stwierdzenia, że akurat zajmujemy się w Sejmie ustawą, która ma dodatkowo pomóc klientom instytucji finansowych poprzez ustanowienie nowej instytucji Rzecznika Finansowego. Natomiast zgodnie z obowiązującym obecnie prawem również Komisja Nadzoru Finansowego ma w swoim zakresie ochronę klienta. W związku z tym działalność tej Komisji, oczywiście dużo szersza niż sama ochrona klienta, musi być poświęcona temu, aby klienci instytucji finansowych, w tym banków, mieli dostateczną kontrolę. W tym kontekście chciałabym zadać pytanie o to, skąd ta moim zdaniem niewysoka suma kar finansowych nakładanych na instytucje, które państwo nadzorują? Mianowicie w roku 2014 nałożono kary, które były ostateczne i podlegały zapłacie w kwocie około 4465 tys. zł. W tym czasie zostały dokonane fizyczne wpłaty z tytułu kar w wysokości dokładnie 3938 tys. zł. Tymczasem wiemy o tym dobrze, że w tej dziedzinie, którą państwo nadzorują, w szeroko rozumianym obrocie są kwoty w wysokości setek miliardów złotych. Zastanawia więc ten mały zakres kar. Moje pytanie dotyczy właśnie tego, jak KNF ocenia tę dziedzinę swojej działalności? Czy rzeczywiście taka polityka jest słuszna? Po drugie, na jakie podmioty nałożono te kary i co się składa na tę kwotę około 4000 tys. zł? To jest pierwsze pytanie dotyczące dochodów.

Drugie pytanie dotyczy wydatków w zakresie usług pozostałych, gdzie w kwocie około 16.500 tys. zł zgromadzone są bardzo różne wydatki, w tym koszty administrowania budynkami i sprzątania, ale również koszty udziału pracowników w seminariach i konferencjach, przeprowadzania egzaminów, usług transportowych i hotelowych i tak dalej. Chciałabym poprosić o bardziej szczegółowe rozbicie tej kwoty na składniki. To jest drugie pytanie.

Trzecie pytanie również dotyczy wydatków. Dotyczy ono tej sumy moim zdaniem bardzo wysokiej związanej z wydatkami na zagraniczne podróże służbowe. To jest kwota sięgająca 3242 tys. zł. Wprawdzie w relacji do 2013 r. doszło do zmniejszenia o 8%, jednak wydaje się, że ta kwota jest bardzo wysoka.

I ostatnie pytanie dotyczące tego, czy w Komisji Nadzoru Finansowego były wypłacane nagrody i ewentualnie jaka była suma tych wypłaconych nagród poza funduszem płac, poza tą wysokością płac, która jest określona w ustawie budżetowej? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy są inne zgło0szenia do dyskusji? Nie widzę.

Pozwolę sobie jedno pytanie zadać i sformułować prośbę pod adresem przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Uprzejmie poprosiłabym, żeby Komisja otrzymała od państwa informacje, jaki rynek państwo nadzorujecie, jaka to jest suma bilansowa instytucji, jaki to jest rynek ubezpieczeniowy objęty nadzorem a także cały rynek kapi-

tałowy, bo pojawiają się w mediach bardzo różne uwagi dotyczące kosztów? W ustawie o nadzorze nad rynkiem kapitałowym bardzo precyzyjnie określiliśmy wysokość, jaka będzie przekazywana, ale warto byłoby przekazać Komisji, jej członkom – ja się tą informacją podzielę – żebyśmy wiedzieli, jaki rynek nadzorujemy i jaki będziemy jeszcze rynek nadzorować, bo myślę, że w innej może formule, ale jakiś rodzaj nadzoru będzie sprawowany, ponieważ regulujemy kolejne rynki i w tym zakresie dajemy uprawnienia Komisji Nadzoru Finansowego. A zatem to jest dla nas istotne, bo pojawiają się najróżniejsze pytania. Musimy więc wiedzieć, o jakiej skali nadzoru mówimy. Podzielę się tymi informacji za pośrednictwem prezydiantów z poszczególnymi klubami. O taką informację bardzo proszę Komisję Nadzoru Finansowego.

Innych zgłoszeń do dyskusji nie widzę. Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi. Pan przewodniczący Andrzej Jakubiak.

Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego Andrzej Jakubiak:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, oczywiście na ręce pani przewodniczącej taki materiał przekażemy Mogę powiedzieć tylko, że sam rynek bankowy, jeśli chodzi o wielkość aktywów, to jest 1.500.000.000 tys. zł, dalej w kolejności jest rynek ubezpieczeniowy, to jest… Przepraszam, teraz to już jest rynek funduszy inwestycyjnych – 230.000.000 tys. zł, rynek ubezpieczeniowy – około 200.000.000 tys. zł w zeszłym roku, i rynek spółdzielczych kas oszczędnościowo… przepraszam, rynek otwartych funduszy emerytalnych – 150.000.000 tys. zł, i rynek spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych to dzisiaj jest około 13.000.000 tys. zł. Oprócz tego są rynki, które trudno przełożyć na wielkość aktywów, takie, jak biura usług płatniczych, krajowe instytucje płatnicze, więc, praktycznie rzecz biorąc, każda instytucja, która działa na rynku finansowym w pośrednim lub bezpośrednim układzie jest nadzorowana. Nie mówię już o kwestiach związanych z rynkiem kapitałowym, kapitalizacją na giełdzie i tych obowiązkach, jakie w stosunku do nas mają emitenci. Ale oczywiście postaramy się przedstawić pani przewodniczącej, jaki jest zakres nadzoru.

Teraz odpowiadając na pytania pani posłanki Bubuli, chciałbym powiedzieć tak. W 2014 r. wysokość kar pieniężnych ogółem, jakie Komisja nałożyła na wszystkie podmioty nadzorowane, to jest 11.181 tys. zł, w tym na podmioty z rynku kapitałowego – ponad 8500 tys. zł. Oczywiście jest to kwota o połowę niższa niż w 2013 r., kiedy kwota nałożonych kar wyniosła ogółem 22.800 tys. zł, w tym 22.000 tys. zł kar nałożonych na podmioty z rynku kapitałowego. Jednocześnie jednak chciałbym powiedzieć, że w porównaniu z rokiem 2010, to jest, z tym rokiem, który poprzedzał rok objęcia przeze mnie urzędowania, wysokość nałożonych kar wyniosła 6350 tys. zł, w tym na rynku kapitałowym – 5370 tys. zł. Można więc powiedzieć, że na przestrzeni tego czasu wysokość, ale również i liczba – o tym zaraz będę mówił – nakładanych kar raczej rośnie. Powszechnie na rynku, ale nie tylko, uważa się, że Komisja jest, powiedziałbym, coraz bardziej sroga: jest nakładanych coraz więcej kar i w coraz wyższej wysokości. Więc taka też jest ocena rynku.

Co się na to składa? Mogę powiedzieć tak: po pierwsze, maksymalna granica kar, która jest określona przez przepisy rangi ustawowej. Komisja nie może nałożyć wyższej kary niż to, co wynika z ustawy. Czasami jest to kwota 200 tys. zł, czasami górna granica jest na poziomie 1000 tys. zł. Druga jednak okoliczność, którą musimy brać pod uwagę, jest taka, że wszystkie rozstrzygnięcia Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie nakładanych kar pieniężnych są przedmiotem kontroli sądowej. Sąd zobowiązuje nas w każdym przypadku do tego i ocenia, czy Komisja w sposób właściwy miarkowała karę, to znaczy, czy mając do czynienia z danym naruszeniem, Komisja wymierzyła karę adekwatną do skali naruszenia, do tego, jakie straty czy jakiego rodzaju ryzyko zostało zmaterializowane.

Jeśli mogę natomiast powiedzieć o sprawach, które są prowadzone, w sprawach z zakresu kar administracyjnych, to w 2010 r. tych postępowań było 350, w 2014 r. 711, a w pierwszym półroczu tego roku jest ich prawie 1200. 1200 postępowań jest prowadzonych w Komisji, która zatrudnia 19 osób dedykowanych do tych postępowań w 2010 r. i 29 w 2014 r. Przy czym, żeby jeszcze zobrazować skalę problemu, te postępowania,

proszę państwa, są coraz bardziej skomplikowane, jeśli chodzi o rynek kapitałowy. Są bardziej finezyjne delikty, które są podejmowane na rynku kapitałowym. W związku z tym potrzeba nam zupełnie innej wiedzy i innych umiejętności niż jeszcze 5 lat temu. W większości przypadków czy w dużej części przypadków to są bardzo skomplikowane kwestie związane na przykład z dokonywaniem wyceny aktywów, czyli przedstawiania we właściwy sposób sytuacji finansowej. Po to, żeby w takim postępowaniu udowodnić, że doszło do popełnienia deliktu administracyjnego, potrzebna jest wiedza specjalistyczna i niezwykła, powiedziałbym, dokładność w prowadzeniu postępowań. To jest więc jedna sprawa.

Druga kwestia. Trzeba sobie zdawać sprawę z tego, że Komisja, nakładając karę, musi też unikać takiego oskarżenia, że o wysokości kar decydują względy fiskalne, bo dochody z kar są dochodami nie Komisji, tylko dochodami budżetu państwa. Biorąc więc te wszystkie okoliczności pod uwagę, jak mówiłem, mamy do czynienia z sytuacją taką, że wzrasta nam liczba kończonych postępowań poprzez nałożenie kary i rośnie nam wreszcie wysokość kary, i to również w wymiarze jednostkowym – mamy kary, które idą, powiedziałbym, w miliony złotych, i takie kary nakładamy.

Drugą sprawą, którą też państwo musicie wiedzieć, jest to, że sprawą niezwykle trudną jest późniejsza egzekucja. Mamy, powiedziałbym, sporo zaległości z poprzednich lat. Te kary, które są nakładane przez nas dzisiaj, staramy się egzekwować na bieżąco, ale też trzeba pamiętać, że pomiędzy momentem nałożenia kary a przejściem całej ścieżki prawnej – a pragnę przypomnieć państwu, że od rozstrzygnięcia w pierwszej instancji przed Komisją służy stronie prawo złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie wniosku w drugiej instancji, a od tego służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, a od rozstrzygnięcia sądu administracyjnego służy skarga kasacyjna tym razem do Naczelnego Sądu Administracyjnego… Strony dzisiaj we wszystkich postępowaniach, a są to postępowania toczone w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego, a później przed sądem w trybie ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, zwłaszcza w postępowaniu przed nami wykorzystują wszystkie dostępne im prawnie instrumenty, żeby w tym postępowaniu w sposób maksymalny wykorzystać wszystkie możliwości do swojej obrony, również przez składanie dodatkowych wniosków dowodowych, przeprowadzenie ponownie postępowania et cetera, et cetera. Mamy generalny problem, powiedziałbym, na wszystkich rynkach nie tylko jeśli chodzi o nakładanie kar, ale na przykład, jak państwo wiecie, wszystkie działania o charakterze nadzorczym Komisji są prowadzone w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego i mogę powiedzieć, że na przykład po ponad półtorarocznym prowadzeniu postępowania w stosunku do jednego podmiotu przystąpiła do niego organizacja społeczna na prawach strony i pełnomocnik tej organizacji z pełną świadomością i premedytacją złożył wniosek o powtórzenie całego postępowania pierwszoinstancyjnego. Więc ono pewnie będzie się toczyło jeszcze jakiś czas.

Pani posłanka zapytała też o wydatki związane z udziałem w zagranicznych instytucjach i z zagranicznymi podróżami służbowymi. Trzeba pamiętać, że jesteśmy obowiązkowo członkami trzech organów nadzoru, to jest organów nadzoru nad bankami, nad funduszami emerytalnymi i zakładami ubezpieczeń oraz nad rynkiem kapitałowym. To są organizacje na szczeblu unijnym, w których nasz udział jest obowiązkowy. A ponieważ na forum tych organizacji, bo taka jest niestety tendencja, jeśli chodzi o funkcjonowanie organów Unii Europejskiej w tym zakresie, następuje daleko idąca unifikacja rozwiązań i wiele z rozstrzygnięć, coraz więcej, jest podejmowanych na szczeblu tych organizacji, co ma oczywisty wpływ na rynek krajowy i na funkcjonowanie polskiego organu nadzoru. A więc w związku z tym, jeżeli chcemy być aktywni i bronić naszych interesów i interesów, powiedziałbym, naszych podmiotów, to musimy to robić tam – nieobecni nie mają głosu. I to właśnie z tego się bierze. Staramy się, jak słusznie zauważyła pani poseł, racjonalizować nasze wydatki, ale to wszystko nie może odbywać się kosztem jakości naszej pracy i naszego udziału.

Nie jesteśmy, powiedziałbym, największym rynkiem, jeśli chodzi o rynek finansowy, ale w tej części Europy dosyć ważnym, Jeżeli więc nie będzie nas, to będą mówić za nas. Istotną rzeczą, która też miała wpływ na wydatki w zeszłym roku, było posiedzenie

organu nadzoru do spraw banków, które odbyło się w Polsce. Jest taki zwyczaj, że raz w roku te posiedzenia odbywają się w różnych krajach członkowskich i w zeszłym roku ono odbyło się właśnie w Polsce. W związku z tym pewne koszty z tego tytułu też ponieśliśmy, ale kierujemy się – przynajmniej ja się zawsze kieruję – tym, że najważniejsze jest, żebyśmy byli postrzegani jako poważny partner. W pracach zespołów roboczych tych instytucji uczestniczą pracownicy merytoryczni. To nie są wyjazdy o charakterze turystycznym. Trzeba też brać pod uwagę, że rosną nam wydatki związane z utrzymaniem tych organizacji – rośnie składka. Siłą więc rzeczy to ma wpływ. Jeżeli złoty się umacnia, to ma to pozytywny wpływ, jeżeli osłabia się, to ma to negatywny wpływ z punktu widzenia naszego budżetu. Proszę mi wierzyć, staramy się gospodarować tymi środkami na tyle rozsądnie, na ile jest to możliwe, ale powtarzam, tak, żeby nie ucierpiał wizerunek naszego kraju i pozycja, jaką chcemy pełnić.

Pani poseł zapytała również o nagrody. Nagrody są, powiedziałbym, każdorazowo rozliczane w ciężar środków na wynagrodzenia. Jeżeli więc podajemy jakiekolwiek wielkości, to one są realizowane pod pełną kontrolą Wysokiej Izby i Najwyższej Izby Kontroli. W tym zakresie też nie spostrzeżono dużych czy nie spostrzeżono żadnych nieprawidłowości.

Pani poseł prosiła także, żebym mógł coś więcej powiedzieć na temat wydatków związanych z funkcjonowaniem urzędu. Jeśli pani poseł jest zainteresowana, to przedstawimy na ręce pani poseł taką bardziej rozbudowaną informację, ale proszę pamiętać o jednej rzeczy. My dzisiaj w takim układzie, w jakim funkcjonujemy: to jest centrala Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w mieście stołecznym Warszawie, ale funkcjonujemy też w 8, przepraszam, w 13 ośrodkach pozawarszawskich, bo tego wymaga struktura, będąca jeszcze konsekwencją aktywności Narodowego Banku Polskiego, struktura nadzoru bankowego i prowadzenie procesów inspekcyjnych. Pamiętamy, że my nadzorujemy 43 banki komercyjne, ale również 560 banków spółdzielczych. Racjonalizując też nasze wydatki, lepiej jest jeżeli zespoły inspekcyjne są bliżej podmiotów przez nas nadzorowanych niż dalej. To oczywiście rodzi koszty.

Pozostałe wydatki. Ponosiliśmy w zeszłym roku istotne wydatki na budowę zapasowego centrum, przepraszam, Centrum Przetwarzania Danych. Mogę powiedzieć tak, że po tym, co zostało uczynione w KNF w ubiegłym roku, praktycznie rzecz biorąc z podmiotu, który był uzależniony od dostawców zewnętrznych, jeśli chodzi o serwery i możliwości korzystania z serwerowni, staliśmy się instytucją całkowicie i w pełni samowystarczalną. Dysponujemy dwoma ośrodkami, które pracują równolegle w czasie rzeczywistym. Jeden jest posadowiony dzięki uprzejmości Narodowego Banku Polskiego, a drugi ośrodek wybudowaliśmy własnymi siłami w garażu, który był całkowicie niewykorzystywany… Mamy w NBP, ale nie wiemy, gdzie w NBP. Drugi mamy w pomieszczaniach, które, powiedziałbym, sami przystosowaliśmy. Mamy dwa ośrodki, które pracują w sposób całkowicie równoległy i w ten sposób zapewniamy sobie praktycznie rzecz biorąc niezakłócone przetwarzanie danych, więc nie wydajemy środków w sposób całkowicie nieuzasadniony czy rozrzutny. Staramy się tymi środkami, które mamy, gospodarować jak najbardziej rozsądnie. Powtarzam, w Warszawie działamy w czterech lokalizacjach od ubiegłego roku i wydaje nam się, że to są już docelowe siedziby i docelowy model, w którym Komisja i Urząd Komisji będzie mógł prowadzić swoją działalność przez następne kilka, jeśli nie kilkanaście lat. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W ten sposób zostały udzielone odpowiedzi na zadane pytania. Stwierdzam zatem, że omówiliśmy część 70. Przechodzimy do państwowej osoby prawnej – Rzecznika Ubezpieczonych. Pani poseł Renata Zaremba.

Poseł Renata Zaremba (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Jeśli chodzi o Rzecznika Ubezpieczonych, w 2014 r. wpłaty zaliczek na pokrycie kosztów działalności Rzecznika i jego biura dokonywało 28 zakładów ubezpieczeń na życie, 30 zakładów ubezpieczeń majątkowych, 14 powszechnych towarzystw emerytalnych oraz 25 zagranicznych zakładów ubezpieczeń. Te zaliczki od tych ostatnich podmiotów wpływały od lutego 2014 r. Rzecznik Ubezpieczonych otrzymał 15.429 skarg z zakresu ubezpieczeń gospodarczych. Podjął interwencję

w przypadku 13.624 skarg, to jest 88,3% otrzymanych skarg. Na 10.616 skarg, wobec których Rzecznik Ubezpieczonych zakończył czynności interwencyjne w 2014 r., 2910 skarg, to jest 27,4% zostało uznanych przez zakłady ubezpieczeń za uzasadnione.

Przechodząc do części przychodów Rzecznika Ubezpieczonych, w 2014 r. wyniosły one 7391,1 tys. zł i były wyższe od planowanych o 97,1 tys. zł, czyli o 1,3%. Były również wyższe o 1049 tys. zł od zrealizowanych w 2013 r. Przychody od krajowych zakładów ubezpieczeń w 2014 r. wyniosły 5293,2 tys. zł i były wyższe od zrealizowanych w 2013 r. o 1281,6 tys. zł, to jest o 31,9%, a od powszechnych towarzystw emerytalnych 1557,3 tys. zł i były niższe od zrealizowanych w 2013 r. o 28,7%. Przychody od zagranicznych zakładów ubezpieczeń wyniosły 460,7 tys. zł. Stanowiły 6,2% przychodów ogółem. Ponadto Rzecznik Ubezpieczonych w 2014 r. osiągnął przychody finansowe w wysokości 5495,2 tys. zł, głównie z lokowania wolnych środków – przepraszam bardzo, tak jest 5495 zł – z działalności sądu polubownego – 685 zł, i z tytułu pozostałych przychodów operacyjnych w wysokości 73.665 zł.

Jeśli chodzi o koszty, w 2014 r. koszty działalności Rzecznika Ubezpieczonych i jego biura wyniosły 6840 tys. zł i były niższe od planowanych o 453 tys. zł, to jest o 6,2%, oraz od kosztów poniesionych w 2013 r. o 149 tys. zł, to jest o 2,1%. Niższe koszty to efekt niższych kosztów obsługi skarg wynikających z mniejszej liczby skarg wpływających do Rzecznika Ubezpieczonych oraz prowadzenia oszczędnej gospodarki finansowej. W strukturze kosztów najwyższą pozycję stanowiły koszty wynagrodzeń. Były one niższe od planowanych o 11,2% i wynosiły 3866 tys. zł, co stanowiło 56,5% kosztów ogółem. Były one niższe od planowanych o 440 tys. zł, to jest o 34,6%, a w stosunku do planu po zmianach o 8,8%. Plan kosztów wynagrodzeń został zrealizowany w 100%.

Przeciętne zatrudnienie w biurze Rzecznika w 2014 r. w pełnych etatach wyniosło 39. Było ono wyższe o 1 etat w porównaniu z 2013 r. Jeśli chodzi o przeciętne wynagrodzenie miesięczne w biurze Rzecznika Ubezpieczonych w 2014 r., wyniosło ono 6555 zł i było niższe o 0,8% od przeciętnego wynagrodzenia w 2013 r.

Koszty pozostałych usług obcych wyniosły 1858,6 tys. zł. Stanowiły 27,2% kosztów ogółem. Są to koszty najmu pomieszczeń, usług doradczych, konsultacyjnych, prawnych, informatycznych, a także składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała budżet Rzecznika. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Myślę, że o sprawach funkcjonowania Rzecznika Ubezpieczonych będziemy rozmawiali przy ustawie o reklamacjach i Rzeczniku Finansowym, bo tutaj jest bardzo wiele różnych problemów. Teraz proszę o stanowisko Najwyższej Izby Kontroli.

Zastępca dyrektora departamentu NIK Jarosław Borowski:

Szanowni państwo, powiem krótko. Potwierdzam to, co zostało powiedziane, że Najwyższa Izba Kontroli w wyniku kontroli wykonania planu finansowego Rzecznika Ubezpieczonych sformułowała ocenę pozytywną. Nie zostały wniesione uwagi do prowadzonej ewidencji księgowej ani do sporządzanych sprawozdań finansowych. Także nie było uwag do kwestii ponoszonych kosztów przez Rzecznika. Pojawił się generalnie tylko jeden problem związany z tym, że w roku 2013 Rzecznik nie uzyskał wpływów pozwalających na pokrycie poniesionych wówczas kosztów i wydaje nam się w ocenie prawnej, że nie ma regulacji, która pozwalałaby wstecznie te koszty rozliczyć. Taka więc uwaga w informacji o wynikach kontroli została sformułowana. Natomiast to nie jest uwaga do działania i wykonania budżetu państwa przez Rzecznika w 2014 r. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Cieszymy się, bo pamiętamy tę formę prezentacji i tę sytuację, która mówiła o wykonaniu budżetu przez Rzecznika Ubezpieczonych. Zakończyliśmy zatem rozpatrywanie tej części budżetowej.

Pozostaje nam jeszcze referat w zakresie części 58 – Główny Urząd Statystyczny. Pan poseł Krzysztof Kłosowski, bardzo proszę.

Poseł Krzysztof Kłosowski (SLD):

Dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w roku 2014 w ramach części 58 budżetu państwa działalność statutową prowadziło 21 podmiotów statystyki publicznej, to jest: centrala GUS, 16 urzędów statystycznych, Centrum Informacji Statystycznej, Zakład Wydawnictw Statystycznych, Centralna Biblioteka Statystyczna oraz Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS. Plan dochodów został przekroczony. Dochody zrealizowano w kwocie 4483 tys. zł, co stanowi 129% planu. Przekroczenie planu spowodowane było odpowiednio przez uzyskanie większych, niż zakładano, wpływów z tytułu udostępniania danych statystycznych.

Analizując wydatki budżetowe w części 58, należy wskazać, że ich limit został ustalony pierwotnie w wysokości 394.461 tys. zł. W trakcie roku budżetowego wskazany limit został zwiększony z rezerw celowych ujętych w budżecie państwa o kwotę 1212 tys. zł i wyniósł 395.673 tys. zł. Wydatki budżetowe wykonano w kwocie 393.743 tys. zł, co stanowiło 99,5% planu po zmianach. W strukturze wydatków budżetowych największy udział miały wydatki w trzech działach: Administracja publiczna – wydatki zrealizowano w kwocie 203.165 tys. zł, Informatyka związana z przetwarzaniem danych statystycznych, projektowaniem, programowaniem i eksploatacją systemów informatycznych – realizacja wydatków na poziomie 181.910 tys. zł, Przetwórstwo przemysłowe z przeznaczeniem na druk publikacji, informacji i formularzy sprawozdawczych, opracowanie graficzne i redakcyjno-techniczne publikacji i informacji GUS – wydatki zrealizowano w wysokości 8644 tys. zł.

W odniesieniu do wynagrodzeń limit wydatków po zmianach wynikających z decyzji Ministra Finansów oraz decyzji prezesa GUS wyniósł 279.470 tys. zł, z tego wynagrodzenia osobowe – 260.399 tys. zł, co stanowiło spadek o 860 tys. zł wobec roku 2013. Wynagrodzenia dodatkowe roczne – 19.071 tys. zł. Jest to spadek o 2419 tys. zł. Wykonanie wynagrodzeń wyniosło 279.306 tys. zł. W podziale z uwzględnieniem statusu zatrudnienia wynosiło: osoby objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń – 69.719 tys. zł, w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne 4789 tys. zł, członkowie korpusu służby cywilnej – 209.058 tys. zł, w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne – 14.281 tys. zł, osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe – 528 tys. zł. Przeciętne zatrudnienie w 2014 r. wyniosło 6023 etaty, co stanowi spadek o 89 etatów względem wykonania budżetu w roku 2013. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osobowe łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym wyniosło 3864 zł.

Stan należności wymagalnych na koniec 2014 r. wyniósł około 90 tys. zł i w stosunku do stanu należności wymagalnych na koniec roku 2013 zmniejszył się o około 35 tys. zł, to jest, o około 28%.

Przychody i koszty Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS funkcjonującego w ramach instytucji gospodarki budżetowej odnotowano na zbliżonym poziomie. Przychody bowiem na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosły 5415 tys. zł, natomiast koszty – 5388 tys. zł. Wynik brutto wyniósł 27 tys. zł.

Dokonując całościowej analizy wykonania budżetu, należy stwierdzić, że ustawę budżetową zrealizowano w sposób prawidłowy. W związku z powyższym rekomenduję Wysokiej Komisji pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 58 – Główny Urząd Statystyczny. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Uprzejmie proszę o opinię Najwyższej Izby Kontroli. Bardzo proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Dariusz Zielecki, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej. Bardzo krótko będę występował. Ten rok to jest pozytywna ocena wykonania budżetu państwa w tej części. Również pozytywnie opiniujemy sprawozdawczość budżetową, stwierdzając, że dane wykazane w sprawozdaniach łącznych są zgodne z zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych, a sprawozdania jednostkowe z centrali GUS są zgodne z danymi ujętymi w księgach rachunkowych.

Szczegółowe badanie wydatków, zarówno wydatków budżetu państwa, jak i wydatków budżetu środków europejskich, nie wykazało żadnych nieprawidłowości. Również

nie mieliśmy zastrzeżeń do wykonania szeregu wniosków pokontrolnych NIK sformułowanych w latach wcześniejszych. W tej sytuacji jeszcze raz podkreślam pozytywną ocenę wykonania budżetu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania państwa do tej części budżetowej? Pani poseł Grażyna Ciemniak.

Poseł Grażyna Ciemniak (PO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Mam pytanie dotyczące polskich rachunków narodowych i regionalnych, ponieważ w 2014 r. wdrożono europejski system rachunków narodowych i regionalnych. Chodzi o wprowadzone w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2013 r. I tutaj w informacji, w sprawozdaniu GUS czytamy, że w 2014 r. w rachunkach narodowych została również uwzględniona działalność nielegalna. Wypełniony został tym samym wymóg zapewnienia kompletności szacunków produktu krajowego brutto zgodnie z wymogami ESA95 i ESA2010 w zakresie uzgodnionym na poziomie Unii Europejskiej. Moje pytanie: w jaki sposób oszacowano produkt krajowy brutto wynikający z działalności nielegalnej?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy są jeszcze inne pytania? Zatem poprosiłabym bardzo prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o udzielenie odpowiedzi. Proszę bardzo, panie profesorze.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego Janusz Witkowski:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pani posłanko, to jest pytanie i w ogóle problem, nad którym nie tylko statystyka polska, ale statystyka europejska i światowa pracowała od wielu lat. Jest to efekt pewnych przedsięwzięć, które zmierzają do lepszego opisania przy pomocy właśnie liczb statystycznych, w tym także rachunków narodowych, tej rzeczywistości, w której obracamy się. Nie ulega wątpliwości, że mamy do czynienia z gospodarką, nazwijmy to, nierejestrowaną, bo właściwie najlepiej byłoby powiedzieć tak: w ramach gospodarki nierejestrowanej występują różne kategorie, w tym także gospodarka nielegalna. To już wynikało z zapisów rozporządzenia, które dotyczyło wcześniejszego standardu wprowadzonego w 1995 r., jak słusznie zauważyła pani posłanka. Natomiast z powodu jakby trudności związanych z brakiem informacji, bo jeśli mówimy o gospodarce nielegalnej, szarej, nierejestrowanej, to nie jest tak, że możemy sięgnąć do jakichś badań. Wprawdzie wtedy, w roku 1995 r., kiedy tego typu problem pojawił się przed statystyką europejską i także naszą, powstały ośrodki badawcze.

Mamy w Urzędzie Statystycznym w Kielcach ośrodek, który zajmuje się badaniem szarej strefy. Oczywiście on dotyczył w dużym stopniu szarej strefy rozumianej jako ukrywanie różnego rodzaju elementów przychodów, dochodów, które powodowały, że w tej statystyce sprawozdawczej nie wszystkie te elementy były uwzględniane. To badanie jest prowadzone od wielu, wielu lat. Natomiast teraz w związku z tym, że dodatkowo doszło nam zadanie wprowadzenia gospodarki nielegalnej, czy też rachunków w zakresie gospodarki nielegalnej, od około 2 lat pracowaliśmy nad wprowadzeniem tych elementów. Oczywiście, jeżeli mówimy o gospodarce nielegalnej, to musimy pamiętać, że tylko niektóre elementy zostały w ramach rozporządzenia europejskiego zaproponowane i one w tym zakresie, który został przyjęty, zostały wprowadzone. Chodzi tutaj głównie o przemyt, do którego przygotowywaliśmy się we współpracy z różnymi instytucjami i placówkami naukowymi, ale także ze wszystkimi, którzy już w tym zakresie prowadzili badania zwłaszcza empiryczne, jak również o prostytucję, która wywoływała chyba najwięcej emocji związanych z tym, że tego typu gospodarka nielegalna została uwzględniona.

Wszystko jest zgodne z zasadami europejskimi. Zostaliśmy ocenieni przez Komisję Europejską, przez Eurostat, który jest naszym głównym partnerem, jeżeli chodzi o realizację, że metodologia, która została zastosowana, została wypracowana właściwie i że w związku z tym nasze wykonane rachunki narodowe zostały także zaopiniowane, co miało także istotne znaczenie dla naszej procedury notyfikacyjnej deficytu i długu, ponieważ wykorzystujemy te rachunki także do tego celu. Jest to przedsięwzięcie, nad którym statystyka europejska i polska będzie jeszcze pracować, ponieważ pojawiają się

nowe obszary, które w ramach szacunku rachunków narodowych powinny być uwzględnione. Prawdą jednak jest, że takie zmiany w 2014 r. nastąpiły. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie profesorze, mamy z tym problem, bo przygotowaliśmy plan pracy obejmujący zlecenie Najwyższej Izbie Kontroli przeprowadzenie takich badań w zakresie luki podatkowej. W związku z tym jest to dla nas ważne, jak można wyszacować z modelu tę lukę.

Prezes GUSW Janusz Witkowski:

Można zastosować modelowe podejście. Wszystko zależy od tego, jakie założenia zastosujemy. Chcę natomiast powiedzieć, że mamy z Najwyższą Izbą Kontroli dobrą współpracę w sensie merytorycznym, ponieważ właśnie NIK także występuje na poziomie europejskim jako instytucja ważna z punktu widzenia oceny jakości informacji, które do nas docierają, które z tego punktu widzenia są niezwykle ważnym elementem. Myślę – ponieważ rozmawialiśmy z panem prezesem NIK i z kolegami z NIK – że w tym zakresie, jeśli będzie taka wola, a jest wola po obu stronach, zapewne będziemy dalej współpracować. Myślę również, że połączenie tych wysiłków na pewno przyniesie dobre efekty, być może nie tylko modelowe.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Myślimy, żeby jeszcze Minister Finansów, bo to najważniejsze. Dobrze. W ten sposób wyczerpaliśmy porządek posiedzenia.

Chciałabym poinformować, że gdyby w trakcie posiedzeń pojawiały się negatywne oceny dotyczące wykonania budżetu państwa w poszczególnych częściach budżetowych, to zostaną one rozpatrzone w momencie przyjmowania opinii końcowej w formie uchwały Komisji w sprawie wykonania budżetu państwa. Termin tego posiedzenia zakreślamy dzisiaj wstępnie na 10 lipca. W związku z tym chcę poinformować, że wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Zamykam posiedzenie Komisji. Informuję, że protokół z posiedzenia z załączonym pełnym zapisem będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo serdecznie uczestnikom posiedzenia.